

60de Møde.

Onsdag den 18. Januar Kl. 1.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Forelæggelse af Lovforslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Hans Hansen [Rørby]*): Paa Retsforbundets Rigsdagsgruppens Vegne har jeg den Ære for det høje Folketing at forelægge *Forslag til Lov om Overgang fra Skat til Skyld*. Jeg skal afholde mig fra ved denne Lejlighed at komme ind paa principielle eller vidtgaaende Begrundelser, men vente hermed til Lovforslagets Behandling. Det Lovforslag, her forelægges, er et Forsøg paa at forene Teori og Praksis. Ingen er i Tvivl om, at Retsforbundets Opfattelse af Politik gaar ud paa at trække en Linie mellem Fællesskabets Ret og Omraade paa den ene Side og paa den anden Side den enkelte Borgers eller det enkelte Medlems Ret til sit eget i det Fællesskab, vi betegner som Staten, altsaa det tvungne Fællesskab, som alle med Naturnødvendighedens Lov med eller mod deres Villie maa være Medlemmer af. Vi vil indføre Grundskyld til Afløsning af Skatter, fordi vi mener, at Grundværdierne er noget, der er blevet til som Følge af det fælles Arbejde og derfor maa tilhøre Fællesskabet. Vi mener ogsaa, at den enkelte maa have ukrænkelig Ret til Lønnen for sit Arbejde, og mener ikke, at Staten — saa lidt som nogen anden — skal have Ret til at tage Arbejdslønnen fra Folk. Det, vi vil, og hvorfor vi er valgt ind i dette høje Ting, er at indføre Grundskyld til Afløsning af direkte og indirekte Skatter og derved hidføre en Samfundstilstand, hvor Staten og Kommunerne faar Grundrenten som Indtægt i Stedet for som nu, hvor private Medborgere indkasserer den, og at lade Folk beholde deres Arbejdsløn i Stedet for som nu, at Staten og Kommunerne tager denne i Skatter. Vi mener ogsaa, at den nuværende Krise, som alt Næringsliv lider under, er en Følge af, at Lovgivningen har undladt at give saadanne Love, at Fællesskabet kunde sikres sin ubestridelige moralske Ret til Grundrenten. Dette havde nemlig umuliggjort den Pantsættelse af Jordværdierne, der i Dag er en af Grundene

til, at vi har Krisen, ved Siden af de tilsyneladende mange andre Grunde, som vi mener er Følgerne af, at Grundrenten er unddraget Fællesskabet, nemlig: Skatterne, Tolden og hele Varefordyrelsen, der igen er en Følge af Skatterne.

Nu skal jeg ikke lægge Skjul paa, at der er Vanskeligheder at overvinde ved at afløse hele det ødelæggende Prioriterings- og Skattesystem. Ja, det er vist mere rigtigt at sige det saadan, at Systemet har ødelagt vort økonomiske Samfund saaledes, at Spørgsmaalet egentlig i Dag slet ikke mere er, om der skal ændres, men blot dette: paa hvilken Maade skal denne Ændring ske? Ingen er vist i dette Øjeblik i Tvivl om, at den Situation, vi staar i, kræver Handlinger, og at det maaske er Parlamentarismens Skæbnetime, vi staar midt i. Kan den parlamentariske Styreform løse sin Opgave og staa sin Prøve i den vanskeligste Periode, som Verden maaske har kendt økonomisk og politisk? Dette Spørgsmaal forelægges den parlamentariske Lovgivningsmagt til Besvarelse. Og af Svaret, der bliver givet paa dette Spørgsmaal, afhænger det, om den parlamentariske Styreform skal bestaa eller gaa under, thi naturligvis lader Udviklingen sig ikke standse af et Arbejdsredskab, som viser sig ude af Stand til at opfylde sin Bestemmelse i det afgørende Øjeblik. Jeg tror, at Parlamentarismen ogsaa hos os for Tiden er ude for denne Belastningsprøve, Udviklingen vil gaa sin Gang og vil ikke lade sig standse. Kan den parlamentariske Lovgivningsmagt være „Fødselshjælper“ ved den nye Tids Gennembrud, eller skal Nytiden selv danne sig sin Tilpasning? Thi ingen kan jo tvivle paa, at Tilpasningen kommer; kun for en Tid kan der dæmmes op mod Udviklingen, men desto stærkere bliver Spændingen, og des voldsommere bliver Gennembrudet, der alligevel omsider finder Sted, og des mere gaar der i Løbet.

Lovforslaget, som her forelægges for den høje Rigsdag, er i sit Princip, Formaal og Hovedlinie ganske som de to af Retsforbundet her i Tinget i 1928 og 1930 forelagte Lovforslag, idet det gaar ud paa at indføre Grundskyld til Afløsning af Told og andre Skatter og i en Overgangstid foretage en Fordeling af Tabet i Jordværdi, saaledes at dette Tab ikke skal bæres af Skødehaverne alene, men saa vidt gør ligt fordeles paa alle Formueejere. Denne Fordeling foretages i dette Forslag paa kortere Aaremaal end i Forslaget af 1930 og ogsaa paa en lidt anden Maade, idet selve